

3.1.5 Financiële kengetallen

Kengetallen drukken de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting en/of de balans. Deze kengetallen kunnen behulpzaam zijn bij het beoordelen van de financiële positie van de gemeente. Elk kengetal lichten we toe en vergelijken we met signaleringswaarden van de provincie Zuid-Holland. De provincie hanteert de volgende drie categorieën: minst risicovol, neutraal en meest risicovol. Wij benadrukken dat we voorzichtig moeten omgaan met conclusies te trekken uit individuele kengetallen. De kengetallen moeten altijd in samenhang worden bekeken. In het MPG 2025 is de planning van de verkopen aangepast waardoor de schuldquote minder hard stijgt dan in eerdere begrotingen. Deze planning moet nog worden gerealiseerd en kan onderhevig zijn door ontwikkelingen op energie- en/of stikstofgebied.

Netto schuldquote

	Netto schuldquote (bedragen x € 1.000 ; stand ultimo boekjaar)	Jaarstukken 2024	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A	Vaste schulden	77.534	148.426	168.216	161.643	160.815
B	Netto vlottende schuld	4.202	10.000	10.000	3.510	2.175
C	Overlopende passiva	32.128	16.204	14.272	5.862	2.430
D	Financiële vaste activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	3.709	5.002	5.002	4.992	4.992
E	Uitzettingen < 1 jaar	14.494	7.000	7.000	7.000	7.000
F	Liquide middelen	440	0	0	0	0
G	Overlopende activa	5.164	1.000	1.000	1.000	1.000
H	Totale baten (exclusief mutaties reserves)	186.914	191.510	214.116	196.776	173.646
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	48%	84%	84%	80%	88%
	Financiële vaste activa (exclusief uitstaande leningen)	2.643	2.629	2.629	2.629	2.629
I	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G-I)/H x 100%	49%	86%	85%	82%	89%
Signaleringswaarde provincie: <90% is minst risicovol, 90-130% is neutraal en >130% is meest risicovol						

De netto schuldquote is het totaal van de leningenportefeuille verminderd met de eigen middelen. Hierdoor ontstaat een indicatie van de druk van de rentelasten op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre de gemeente geld doorleent, is ook de netto schuldquote exclusief doorgeleende gelden weergegeven. De netto schuldquote neemt toe in de komende jaren, voornamelijk als gevolg van de geplande nieuwe investeringen. Deze leiden tot een toename van de schulden. De schuldquote ging fors oplopen richting de categorie meest risicovol. Deze ontwikkeling is in aanloop naar de perspectiefnota 2021-2024 onderkend. Dit is mede de reden geweest dat er maatregelen zijn getroffen om de schuldpositie niet verder op te laten lopen. Op basis van de huidige keuzes, inzichten en prognoses zal de schuld na 2028 afnemen. De oplopende netto schuldquote zal van minst risicovol in de signaleringswaarde van de provincie verschuiven naar de bovenkant van neutraal.

Solvabiliteitsratio

	Solvabiliteit (in procent)	Jaarstukken 2024	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A	Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	121.406	128.179	129.803	129.543	129.261
B	Balanstotaal	259.284	300.457	321.936	316.632	315.928
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	47%	43%	40%	41%	41%
Signaleringswaarde provincie: >50% is minst risicovol, 20-50% is neutraal en <20% is meest risicovol						

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de verhouding van het eigen vermogen tot het balanstotaal. Dit laat zien dat we op de lange termijn aan onze financiële verplichtingen kunnen voldoen. De dalende solvabiliteitsratio wordt veroorzaakt door het stijgende balanstotaal als gevolg van de geplande investeringen. Het stijgende balanstotaal geeft risico's. Op basis van de signaleringswaarde is de solvabiliteitsratio neutraal.

Structurele exploitatieruimte

	Structurele exploitatieruimte (bedragen x € 1.000)	Jaarstukken 2024	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A	Totale structurele lasten	162.890	175.550	175.942	169.758	167.504
B	Totale structurele baten	173.831	178.746	178.652	170.902	168.931
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	24	24	24	24	24
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	74	75	77	52	52
E	Totale baten	186.914	199.445	216.187	197.809	176.897
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E x 100%	5,9%	1,6%	1,3%	0,6%	0,8%
Signaleringswaarde provincie: >0% is minst risicovol, = 0% is neutraal en <0% is meest risicovol						

Het kengetal structurele exploitatieruimte laat zien of de structurele baten voldoende zijn om de structurele lasten te dekken. De signaleringswaarde structurele exploitatieruimte komt voor de begroting 2026 uit op het minst risicovol.

Grondexploitatie

	Grondexploitatie (bedragen x € 1.000 ; stand ultimo boekjaar)	Jaarstukken 2024	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A	Bouwgronden in exploitatie	52.020	70.041	51.838	31.922	33.369
B	Totale baten (exclusief mutaties reserves)	186.914	191.510	214.116	196.776	173.646
	Grondexploitatie (A/B) x 100%	28%	37%	24%	16%	19%
Signaleringswaarde provincie: <20% is minst risicovol, 20-35% is neutraal en >35% is meest risicovol						

Het kengetal grondexploitatie geeft de boekwaarde van grondexploitatie weer ten opzichte van de totale baten van de gemeente. Dit kengetal geeft twee zaken weer. Allereerst is er een risico dat de gemeente bij verkoop van de gronden niet de gehele boekwaarde kan realiseren. Als tweede kan een hoge boekwaarde wel betekenen dat bij verkoop de opbrengsten (incidentele baten) gebruikt kunnen worden om bijvoorbeeld de leningenportefeuille af te bouwen. Op basis van de signaleringswaarde komt de signaalwaarde in de categorie meest risicovol. Dit wordt met name veroorzaakt door de grondexploitatie Groote Haar, waarvoor de investeringen eerst moeten worden gedaan, maar de inkomsten pas later (buiten dit meerjarenperspectief) gerealiseerd zullen worden. Door de actualisatie van het MPG 2025 waarbij een deel van de verkopen naar voren is gehaald is dit risico meerjarig verbeterd. Deze verkopen dienen nog te worden gerealiseerd.

Belastingcapaciteit

	Belastingcapaciteit (bedragen in euro's)	Jaarstukken 2024	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	325	334	334	334	334
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	201	241	241	241	241
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	365	412	412	412	412
D	Eventuele heffingskorting	0	0	0	0	1
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	891	987	987	987	986
F	Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin (in jaar t -1)	944	1.052	1.052	1.052	1.052
	Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar er voor (E/F) x 100%	94%	94%	94%	94%	94%
Signaleringswaarde provincie: <95% is minst risicovol, 95-105% is neutraal en >105% is meest risicovol						

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde van 100%. De komende jaren ligt de belastingdruk rond het landelijk gemiddelde en deze is op basis van de signaleringswaarde van de provincie neutraal. In bovenstaande tabel is voor de rioolheffing uitgegaan van het nieuwe tarief uit het omgevingsplan riolering en stedelijk water (scenario 1).

De belastingcapaciteit is berekend conform de instructies van het BBV en de provincie. Dit betekent dat de gemiddelde WOZ-waarde van alle woningen zijn meegenomen en niet alleen de WOZ-waarde van de koopwoningen.

Financiële kengetallen in perspectief

Kengetallen	Jaarstukken 2024	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote	48%	84%	84%	80%	88%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49%	86%	85%	82%	89%
Solvabiliteitsratio	47%	43%	40%	41%	41%
Structurele exploitatieruimte	5,9%	1,6%	1,3%	0,6%	0,8%
Grondexploitatie	28%	37%	24%	16%	19%
Belastingcapaciteit	94%	94%	94%	94%	94%

Signaleringswaarde: groen is minst risicovol, oranje is neutraal en rood is meest risicovol

Kengetallen die op groen staan beoordelen we als een positieve situatie. Kengetallen die op rood staan, geven aanleiding tot zorgen en vragen dus nadere aandacht.

Door de aangepaste verkoopplanning van Groote Haar lopen de schulden minder hard op dan in voorgaande begrotingen. Indien deze planning wordt gerealiseerd neemt het aantal groene kengetallen toe ten opzichte van voorgaande begrotingen.